

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ 18409

มติชน

วันพฤหัสบดีที่ 23 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2555

หน้า 93

ต้นกล้วย นอกจากจะมีผลสุกงอมหอมหวาน นำรับประทานแล้ว ส่วนต่างๆ ของต้นกล้วย ยังนำไปใช้งานได้หลากหลาย เรียกว่าใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น ทั้งถือเป็นพืชประจำท้องถิ่นที่เกือบทุกครัวเรือนต้องปลูก นอกจากนี้ ยังผลิตเป็น "กระดาษ" ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ด้วย

การศึกษา
สู่เศรษฐกิจ

กระดาษรักษ์โลก

เรื่องกล้วยๆ..ที่ไม่กล้วย

แนวคิดสีเขียวที่ว่านี้ มาจากน้องๆ ทีมบานาน่าไฟเบอร์ นักศึกษาปี 3 ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประกอบด้วย โสภิตา บัญยิ หนึ่งในฤทัย พิเศษ จารุวรรณ สมพรหม กำเนิด อุทุมพร ไชยวงษา และชนากกร เทียนชัยสกุล มี อาจารย์ปกรณ์ อุดมธนะสารสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็น 1 ใน 33 ทีม ที่ผ่านเข้าสู่วงรอบสุดท้ายจากการประกวดแผนงานจัดการธุรกิจของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ โครงการกรุงไทยต้นกล้าสีขาวเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ประจำปี 2553 ภายใต้แนวคิดตามแนวนำพระราชดำริเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการ

หนึ่งฤทัยเสด็จที่มาจากผลิตภัณฑ์กระดาษจากใยกล้วย ที่ไม่ใช่เรื่องกล้วยๆ ว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านไร่ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ เป็นกลุ่มที่ประกอบการทาง

ด้านแปรรูปกระดาษใยกล้วย และกระดาษสา ซึ่งเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนในท้องถิ่น แต่ปัจจุบันต้นปอสามมีจำนวนน้อยลง จึงค้นหาวาสุดทดแทนอื่นๆ มาใช้ เช่น ใยกล้วย มาทำเป็นกระดาษ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า และช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง

ขั้นตอนการทำกระดาษ เริ่มแรกให้นำต้นกล้วย หรือกาบกล้วยมาหั่นให้เป็นชิ้นเล็กๆ แล้วนำไปแช่น้ำไว้หนึ่งคืน เพื่อให้การต้มย่อยสลายให้ง่ายขึ้น และช่วยล้างสิ่งสกปรก จากนั้นนำโชดาไฟใส่ลงไปเพื่อ

ทำให้กาบกล้วยย่อยสลายได้ดีขึ้น เมื่อต้มเสร็จแล้วจะได้เยื่อที่ยังมีโชดาไฟอยู่ ควรล้างออกให้หมด จนไม่สิ้นมือ เยื่อจะใส ล้างน้ำออกโดยวิธีน้ำไหลเหมือนการล้างผัก ขณะเดียวกันต้องคัดแยกเยื่อที่ไม่เปื่อย และแข็งออกไปด้วย เพราะไม่สามารถนำไปทำกระดาษได้ วิธีดูว่าเยื่อที่ต้มนำไปใช้งานได้หรือไม่ ให้ลองดึงตามแนวตั้ง และแนวขวางดู ถ้าหากดึง และฉีกออกได้ง่าย แสดงว่าใช้ได้ แต่ถ้าดึงไม่ขาด ต้องนำไปต้มใหม่อีกรอบ

นำเยื่อที่ต้มเสร็จแล้วไปฟอกเพื่อให้ขาวเพิ่มขึ้น แต่ถ้อยากได้สีธรรมชาติออกน้ำตาล ก็ไม่ต้องฟอก เสร็จแล้วนำไปกระจายเนื้อเยื่อเป็นแผ่น ซึ่งวิธีแบบดั้งเดิมจะทุบด้วยไม้ หรือค้อนไม้ให้เยื่อแตกกระจาย หรือนำเยื่อใส่ในถุงในลอนตาข่ายขนาดของรูประมาณมุ้งลวด จะทำกันในปริมาณมากๆ หรือถ้าทำน้อย ก็อาจใช้เครื่องปั่นน้ำผลไม้ เสร็จแล้วนำไปลงในตะแกรงในลอนที่ใช้ทำแผ่นกระดาษ ตะแกรงนี้จะล่อนน้ำเมื่อเทเยื่อลงไป เยื่อจะล่อนน้ำอยู่บนตะแกรง เกสียเยื่อภายในตะแกรงให้สม่ำเสมอทั้งแผ่น แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง ค่อยๆ ลอกกระดาษออกจากตะแกรง

แค่นี้ก็นำกระดาษที่ได้ไปใช้ตกแต่ง ห่อประดิษฐ์ทำเป็นกล่อง หรือทำการ์ด ได้แล้ว สนใจผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม สอบถามที่ อาจารย์ปกรณ์ อุดมธนะสารสกุล โทร. 08-1884-6464